

HİPERLİPİDEMİ TANIMI, SINIFLANDIRMASI VE EPİDEMİYOLOJİSİ

Sabiha Aşkın KÖMOĞLU¹

Giriş

Hiperlipidemi; aterosklerotik kalp hastalığı gelişiminde rol oynayan tedavi edilebilir risk faktörlerinin başında gelen önemli bir hastalıktır. Önlenebilir bir risk faktörü olması nedeniyle ,tıp pratiğimizde üzerinde durulması ve bieselleştirilmiş bir programla önüne geçilmesi gereken bir sağlık problemidir. Bu bölümde hiperlipidemi tanımı, sınıflandırması ve epidemiyolojisi anlatılmaktadır.

Hiperlipidemi Tanımı

Hiperlipidemi kavramı, plazma lipoprotein düzeylerinin kabul edilen normal aralıkların üzerine çıkması, dislipidemi ise normal aralıklarda bulunmamasını veya lipoproteinlerin işlevsel bozukluğunu ifade eder. Plazma lipoprotein düzeylerinin Amerikan Ulusal Kolesterol Eğitim Programı (NCEP ATP3) tarafından kabul edilen normal ve normal dışı aralıkları tablo 1’de gösterilmiştir. (1)

¹ Uzm. Dr., Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği, sabihakomoglu@gmail.com

Kaynaklar

1. NCEP (2001) ATP III Guidelines At-A-Glance Quick Desk Reference (1.5.2021 tarihinde <https://www.nhlbi.nih.gov/files/docs/guidelines/atglance.pdf>, adresi nden ulaşılmıştır.
2. Kayıkçıoğlu M, Tokgözoğlu L, Kılıçkap M, et. al. Data on prevalence of dyslipidemia and lipid values in Turkey: Systematic review and meta-analysis of epidemiological studies on cardiovascular risk factors. *Türk Kardiyol Dern Ars* 2018;46(7):556-574
3. Vodnala D, Rubenfire M, Brook RD. Secondary causes of dyslipidemia. *Am J Cardiol* 2012;110:823
4. Zavaroni I, Dall'Aglio E, Alpi O, et al. Evidence for an independent relationship between plasma insulin and concentration of high density lipoprotein cholesterol and triglyceride. *Atherosclerosis* 1985; 55:259.
5. Garg A, Grundy SM. Nicotinic acid as therapy for dyslipidemia in non-insulin-dependent diabetes mellitus. *JAMA* 1990; 264:723.
6. Ozturk MA. Association between cardiovascular risk factors and triglyceride to high-density lipoprotein ratio: a single-center experience. *Arch Med Sci Atheroscler Dis.* 2019 Aug 14;4:e196-e200. doi: 10.5114/amsad.2019.87301. PMID: 31538124; PMCID: PMC6749181.
7. Rosenson RS, Baker AL, Chow MJ, Hay RV. Hyperviscosity syndrome in a hypercholesterolemic patient with primary biliary cirrhosis. *Gastroenterology* 1990; 98:1351.
8. Facchini FS, Hollenbeck CB, Jeppesen J, et al. Insulin resistance and cigarette smoking. *Lancet* 1992; 339:1128.
9. Park H, Kim K. Association of alcohol consumption with lipid profile in hypertensive men. *Alcohol Alcohol* 2012; 47:282.
10. Dursun SM, Szemis A, Andrews H, Reveley MA. The effects of clozapine on levels of total cholesterol and related lipids in serum of patients with schizophrenia: a prospective study. *J Psychiatry Neurosci* 1999; 24:453.
11. Osser DN, Najarian DM, Dufresne RL. Olanzapine increases weight and serum triglyceride levels. *J Clin Psychiatry* 1999; 60:767.
12. Fredrickson DS. An international classification of hyperlipidemias and hyperlipoproteinemias. *Ann Intern Med.* 1971 Sep;75(3):471-2. doi: 10.7326/0003-4819-75-3-471. PMID: 5568160.